

'Els Santos Torroella. Ángeles, pintora, i Rafael, intel·lectual'

GERMANS. Ángeles i Rafael Santos Torroella són els protagonistes d'aquest recull que es presenta a Figueras

ICRAMOVA

Redacció | FIGUERAS

La Revista de Girona presenta el proper dijous (19 h) al Museu de l'Empordà un dossier dedicat als germans Ángeles i Rafael Santos Torroella.

La presentació anirà a càrrec d'Anna Capella, coordinadora del dossier i directora del Museu de l'Empordà, i de Xavier Cortadellas, director de la Revista de Girona. L'historiador i crític d'art Josep Casamartina, autor d'un dels textos que componen el dossier, serà l'encarregat d'interpretar i contextualitzar el contingut del conjunt dels reportatges.

Tal com expliquen, "el dossier fa una aproximació exhaustiva a la vida i al llegat artístic i intel·lectual dels germans Santos Torroella, dos dels personatges més representatius de la generació d'intel·lectuals i artistes de la postguerra a Catalunya".

Aquest volum es conforma amb cinc reportatges a través dels quals "es posa en relleu la seva aportació artística i literària, s'expliquen vivències personals i es valora la influència que va tenir en ells el fet de néixer a Portbou i de passar-hi la infantesa".

L'objectiu "és donar a conèixer els germans Santos Torroella a través de l'anàlisi que en fan alguns historiadors i crítics d'art i

de l'experiència viscuda per algunes persones que van treballar a prop seu, com Ricard Mas o Jaume Vidal".

El primer dels reportatges duu per títol *El meteor Angelita* i Josep Casamartina explica la trajectòria humana i artística d'Ángeles Santos Torroella (Portbou, 1911). "Amb 16 anys va començar a pintar, i al cap de poc més d'un any ja va aconseguir el reconeixement unànime a Madrid i Valladolid, ciutat on llavors vivia amb la seva família". Anna Capella explica en el text que encapçala el dossier que "Ramón Gómez de la Serna, Ernesto Giménez Caballero o José María de Cosillo [...] la van situar al bell cim dels moviments artístics d'avantguarda dels anys 30 a l'Estat espanyol, fins i tot en l'àmbit internacional, al costat de Maruja Mallo, Remedios Varo i Olga Sacharoff".

Al segon article, *La filosofia del cor o la recerca del que hi ha darrere les coses*, Jaume Vidal fa una aproximació a la biografia intel·lectual de Rafael Santos Torroella (1914-2002). Segons el crític, Rafael Santos "va representar un model renovat de l'ideal humanístic", tot i que ell "se sentia fonamentalment poeta".

La seva trajectòria està lligada a la situació social i política de la postguerra; "formava part d'una

generació per la qual la cultura té un valor ètic o moral", i d'aquí "la seva necessitat de construir un espai més enllà de l'escriptura". Va iniciar l'aventura editorial de Cobalto, va participar amb l'Escuela Altamira, a la Triennal de Milà, als congressos de poesia, i va desenvolupar una important tasca com a crític i historiador de l'art: "Juntament amb Eduard Cirlot i Alexandre Cirici, va ser una de les plomes més importants de la segona meitat del segle XX".

Al tercer article, *L'accent portbouenc dels Torroella*, el periodista Josep Playà reflexiona sobre com la infància empordanesa d'Ángeles i Rafael va perdurar en les seves vides i en la seva obra; mentre que Ricard Mas, a *Records d'un seu deixeble*, explica la seva experiència personal al costat de Rafael Santos, amb qui va estar treballant sis anys; i finalment, Anna Capella, a *L'acollida de l'obra dels Santos Torroella a les terres gironines*, recull el gran nombre de reconeixements que se'ls han fet al llarg dels anys a les comarques gironines, com l'atorgament a Rafael del premi Espais a la crítica d'art l'any 1992 o l'homenatge que el 2011 va fer Portbou a Ángeles en el centenari del seu naixement, amb l'organització d'una exposició. ■